

ſtuelſer ind, ſom de Herre vilde have til at gjælde. Denne Betragtning forſvarede det ærede Medlem dengang, og jeg ſkal nu hverken angribe eller forſvare den; men jeg tror dog, at det ærede Medlem vil indrømme, at den hiſtoriske Udviſning taler iſt for at gaa den Vej, ſom det ærede Medlem dengang vilde have, vi ſkulde gaa. Det ærede Medlem ſagde, hvis jeg maa oplæſe det: „Dyſtes det det ſaa at ſamle et Flertal om et ſaadant fuldſtændig udarbejdet Forſlag, ſaa har man ogſaa Magten til at ſætte det igjennem, thi ſaa har man den parlamentariſke Majoritet, der med de konſtitutionelle Midler, der ſtaa til dens Naadighed, kan gennemføre ſin Billie og kan ſætte ſin Miniſter ind i Regjeringen“. Derimod fremhævede min ærede Ven her ved Siden af mig (Høgsbro), at denne Fremgangsmaade viſt neppe vilde viſe ſig at være en meget praktiſt Vej. Man havde ſet, ſagde det ærede Medlem dengang, at Folkethinget her havde ſtøttet en Kultusminiſter, og at han ikke deſtomindre havde maattet vige for Modſtand i Landſtinget, uden at kunne ſætte ſin Anſtuelfe igjennem, og det ærede Medlem tilraadede da at gaa den mindre ſtorpolitiſke, men viſtnok langt mere frugtbringende Vej, at gjøre ſine Indrømmelſer afhængige af Indrømmelſer fra Regjeringen. Efter alle de Forſøg, vi have gjort her i Thinget paa at faae Regjeringen til at indrømme Nødvendigheden af at være i Overenſtemmelse med begge Rigsdagens Afdelinger — og jeg taler ikke om Andet — efterat alle diſe Forſøg, ſiger jeg, ere miſlykkede, og der for Tiden ikke er noget Flertal her i Salen, ſom kan kaldes et parlamentariſt, et ſluttet Flertal, vil det ærede Medlem (Brig) viſtnok indrømme mig, at den Vej, det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) dengang anviste, bør vi gaa, i Saab om, at han trods ſine parlamentariſke Sympathier vil ſtøtte os ved at gaa den mere realpolitiſke Vej og foreløbig lade den ſtorpolitiſke hvile. Skulde man ikke komme til nogen Forſtaaelse i et ſaadant Udvalg og ikke paa det Grundlag, man der maatte enes om, kunne opnaa Enighed med den høiærede Miniſter, ja, ſaa vil Følgen blive den, at diſe Indrømmelſer paa det pekuniære Omraade, ikke blive givne. Det vilde jeg meget beklage, i høi Grad beklage, thi jeg er enig i, hvad der er omtalt fra flere Sider, at Lønningerne ved det lærde Skoleveſen, ialtſald for Adſtilliges Vedkommende, ere for lave, og jeg vil ſige, at jeg deler den Betragtning med Henſyn til Univerſitetets Lønninger, der fremkom fra det ærede Medlem for Kjøbenhavn 5te Valgkreds (Soos), at man der maa ſtille ſig anderledes end med Henſyn til Faſtſættelſen af de almindelige Embedsmænds Lønninger, og at det navnlig kommer an paa der ikke at gjøre Begyndelſesgagerne for lave og ikke at ſe paa, hvilket Timeantal vedkommende Embeds-

mand arbejder i Statens Tjeneste, men at det fortrinſvis der gjælder om at ſikre den vedkommende Profeſſor en ſaadan Lønning, at han har hele ſin Tid til ſin Naadighed og er ubekymret af Næringsforger. Komme vi til Spørgsmaalet om Lønninger ved Univerſitetet, maa vi ind paa den Tanke, baade at forſyne Univerſitetet med flere Læretreſter og ogſaa gaa til høiere Lønninger, og vi maa ogſaa for det lærde Skoleveſens Vedkommende ind paa at forhøje Lønningerne; men vi kunne ikke, og det vil viſtnok ogſaa de theoretiſke Modſtandere af mine Anſtuelfer paa dette Omraade indrømme, være med til at styrke og værne om den pekuniære Magtſtilling eller det pekuniære Velvære ved en Inſtitution — jeg taler ikke om Perſoner — naar vi ikke have idetmindſte nogen Sikkerhed for, at diſe Inſtitutioner ledes og arbeide i den Retning, ſom vi anſe for den rigtige. Det vil man ikke kunne finde er forunderligt, og det vil man ikke kunne tage Anſtød af. Jeg tror, at man vil indrømme, at ethvert politiſt Parti, ſom har beſtemte Anſtuelfer paa beſtemte Omraader, ſøger paa diſe at ſætte diſe Anſtuelfer igjennem og ikke er villig til at yde Bidrag til Indførelſen af de ſit modſatte Anſtuelfer. Jeg ſiger alſaa, at det, vi her foreſlaa, er i Birkeligheden det praktiſte Skridt, der er at foretage for at ſtaffe Lønningsloven igjennem og ogſaa gode pekuniære Midler til den Inſtitution, ſom Ingen af os har Noget imod, ſom vi ligefaa vel ſom vore ærede Modſtandere enſte fremmet paa en for Befolkningen i det Hele nyttig og heldbringende Maade. Den anden Vej at ville ſtyde Organisationsſpørgsmaalet tilſide og tro, at man kan ſætte Lønningsſpørgsmaalet eller den pekuniære Side igjennem enten ved vedblivende at komme frem med det eller ved andre konſtitutionelle Midler, tror jeg, vil viſe ſig ſaa langt fra at kunne føre til et heldigt Reſultat, at det tværtimod vil føre til ligefrem det Modſatte. Det vilde føre ikke blot til Tidsspilde, men ogſaa til at ſtabe et politiſt Kampſpørgsmaal af Sager, ſom det vilde være beſt at forhandle helt uden for de politiſte Divergenter, og til diſe Sager regner jeg baade det lærde Skoleveſen og Univerſitetet. Det er ikke min Henſigt at komme ind paa Realiteten af de Punkter, ſom i Udvalget bør fremdrages, eller ſom jegønſter ſkulle lægges til Grund for Uni-verſitetet og det lærde Skoleveſen, thi jeg anſer det ikke for nyttigt at gjøre det her ved Anbefalingen af et Udvalgs Reſættelſe. Jeg tror, at det vil være langt rimeligere, at dette ſter, naar der foreligger et Reſultat fra dette Udvalg, eller for de Medlemmers Vedkommende, der komme ind i Udvalget, ſørſt i dette Udvalg, og jeg ſkal ſaa meget mindre gjøre det, ſom jeg paa aſtillige af diſe Punkter ikke ſtaar paa et beſtemt Partiſtandpunkt, men har ganſte andre Anſtuelfer end flere af mine Meningsfæller, om jeg end derfor paa ingen Maade mener at være enig med de andre